

EVROPA OBĚTOVÁNA - PŘEDURČENA K VÁLCE. Analytik George Friedman, Stratfor - Přednáška v Chicagu (VIDEO 72 min)

- CZ24 News | 19. května 2022

[Europe: Destined for Conflict?](#) (*Evropa: předurčená ke konfliktu?*) byl titul referátu, který přednesl George Friedman, americký analytik a zakladatel soukromé CIA a [Stratfor](#), v roce 2015 na [Chicagském výboru zahraničních záležitostí](#). *Přednostním zájmem, za který jsme po století vedli války – první, druhou i studenou – byl vztah mezi Německem a Ruskem, neboť jejich spojení představuje jedinou sílu, která by nás mohla ohrozit. A zajistit, aby se tak nestalo. Zajistit, aby se tak nestalo*, je červená nit, která se táhne i nový stoletím. Bez ní mu nelze porozumět. V červenci 1989 Michail Gorbačov představil vizi *Společného evropského domu od Lisabonu po Vladivostok* a pobídl dosavadní spojence, aby se vydali svou vlastní cestou. Následujícího roku byla rozpuštěna Varšavská smlouva, o rok později i SSSR. Nastal *konec dějin*. Svět vypadal, že se nadále bude vyvíjet už jen v míru a přátelské spolupráci. Hrozilo, že se s Ruskem spojí nejen Německo, ale celá Evropa, že americká armáda, NATO, CIA, vojenskoprůmyslový komplex ztratí své existenční opodstatnění, že vzniká síla, která by *Ameriku mohla ohrozit*. Bylo nutné *zajistit, aby se tak nestalo*.

Václav Havel a Lech Wałęsa se tedy v roce 1993 náhle začali obávat *ruské expanze* a [naléhat na přijetí do NATO](#). USA byly sice vázány slibem, že po znovusjednocení Německa NATO [nepostoupí ani píd na východ](#), avšak na obzoru se již rýsovaly docela jiné perspektivy. V roce 1997 vzniká [Projekt pro nové americké století \(PNAC\)](#) za americkou unipolární vojenskou světovládou. Deset z jeho pětadvaceti signatářů zaujme o čtyři roky později klíčové pozice v administrativě G. W. Bushe.

V roce 1999 expandovalo NATO do prvních tří a do roku 2020 do celkem sedmnácti postsovětských států. V roce 1999 zahajuje *obránná aliance* po [provokaci v Rambouillet](#) své historicky první bojové nasazení – útok proti Jugoslávii, nejbližšímu ruskému spojenci.

Rusko projevilo po útocích 11. září 2001 [plnou podporu USA](#), v následujícím roce dokonce [vyjádřilo porozumění pro východní rozšíření NATO](#) a zažádalo si rovněž [o přijetí](#), ostatně v souladu s dřívějšími [návrhy Clintonovy administrativy](#). Společné zájmy na *válce proti teroru* s Putinem našli i [George W. Bush](#) a [Tony Blair](#), Rusko dokonce poskytlo vojenská letiště pro afghánskou invazi. Hrozilo, že by s ním mohly převládnout přátelské vztahy. Bylo třeba *zajistit, aby se tak nestalo*.

Na žádost o přijetí do NATO se Rusko odpovědi nedočkalo. Namísto toho odstoupily USA v roce 2002 od [Smlouvy o nešíření balistických zbraní](#), v roce 2004 bylo do NATO přijato dalších sedm postsovětských zemí až k ruské hranici a v ostatních USA průběžně podporovaly či organizovaly [barevné revoluce](#) s cílem svržení proruských vlád. V roce 2006 začaly bilaterálně – mimo NATO – vyjednávat s Polskem a ČR o vybudování [vojenských základů](#) na jejich územích.

Rusko si pomalu začalo uvědomovat, že je v Evropě nejen nevítané, ale odsouzené do role nepřítel, že NATO se napadením Jugoslávie 1999 a Iráku 2003 změnilo z obranného společenství v útočné a že jeho expanze k ruským hranicím představuje reálnou hrozbu. Potvrzovala ji i arogance západních reakcí, zlehčující ruské obavy jako zcela neopodstatněné *subjektivní pocity* Vladimíra Putina, které nelze brát vážně, neboť se za nimi skrývá *věčný ruský expanzionismus*.

Na summitu NATO v březnu 2008 Putin vyhlásil, že přijetí Ukrajiny a Gruzie by bylo [považováno za přímé ohrožení bezpečnosti Ruska](#) a ministr Lavrov varoval před destabilizací Ukrajiny, která

by *Rusko nutila k rozhodnutí, zda má intervenovat*. Americká administrativa to správně vyhodnotila jako vytyčení červené linie a okamžitě se pustila do opatření s cílem ji překročit a *Rusko k rozhodnutí, zda má intervenovat*, donutit. O dva měsíce později byl na Bukureštské konferenci NATO oznámen záměr [rozšíření o Gruzii a Ukrajinu](#) a v červenci se uskutečnily společné manévry NATO s Gruzii, Ukrajinou, Arménií a Ázerbájdžánem.

Amerika bojuje za své přátele, ubezpečovala Condoleezza Rice gruzínského prezidenta Michaila Saakašviliho, než se v srpnu 2008 rozhodl k [dělostřeleckému útoku](#) a tažení na města v Osetii a Abcházii. Když však Rusko postup [během pěti dnů odrazilo](#) a uznalo státní samostatnost obou oblastí, zůstala Gruzie odkázaná sama na sebe. Jediná podpora, které se jí dostalo, byla [štvavá mediální kampaň Gruzie 2008 = Československo 1968](#) a [první hrozby protiruských sankcí](#). V ČR byla kampaň připravována od počátku roku, což je vzhledem k předchozí čtyřicetileté amnézii výmluvnou indicií, že konflikt byl plánován a načasován předem.

Rok 2008 představuje pro vzájemné vztahy rok obratu. Rusko se namísto na Evropu začíná orientovat jiným směrem a radikálně [modernizuje armádu](#). V červnu 2009 se koná první summit sdružení Brazílie, Ruska, Indie a Číny, o rok později přistupuje Jihoafrická republika a vzniká sdružení [BRICS](#). V roce 2013 uspořádaly Rusko a Čína společné vojenské cvičení, v následujícím roce založil BRICS vlastní [rozvojovou banku](#). Paralelně se od roku 2011 rodí [Eurasijská ekonomická unie \(EAEU\)](#), sdružující několik evropských a asijských postsovětských států. V roce 2017 přistupují k [Šanghajské organizaci spolupráce](#) Indie a Pakistan. Z druhé strany zahajuje EU program [Východního partnerství](#) se záměrem spolupráce a rozšíření do postsovětských států, na Blízký východ i do Afriky.

O Ukrajinu se přetahovaly obě strany, Putin finanční půjčkou a slevou na plyn, USA nátlakem na Německo k jejímu urychlenému přijetí do EU a NATO i bez předepsaných procedur. Logické řešení, že by Ukrajina mohla [být mostem mezi nimi](#), zarazil v únoru 2013 [José Manuel Barroso ultimátem](#), že Ukrajina *nemůže být zároveň členem obou unií a musí se rozhodnout pro jednu cestu*. Nejpozději tímto okamžikem se řešení přijatelné pro obě části země, proevropský západ a proruský východ, rozplynulo.

Po týdnech vyjednávání prezident Janukovič 21. listopadu překvapivě oznámil, že podpis asociační dohody s EU odkládá na jaro 2014. Následné protestní demonstrace na *Majdanu Nezaležnosti* vypukly snad spontánně, dříve či později však [převzaly režii USA](#). Zformovaly [militantní skupiny pravicových extrémistů](#), další bojůvky [dovezly z Izraele](#), ustavily ozbrojené [síly sebeobran](#)y a připravily [puč proti demokraticky zvolené vládě](#).

Krise vyvrcholila 20. února, kdy *neznámí ostřelovači*, pravděpodobně [rekrutovaní CIA](#), postříleli kolem stovky demonstrantů a policistů. Následujícího dne zástupci Německa, Polska a Francie [zprostředkovali dohodu](#) mezi demonstranty a prezidentem Janukovičem. *Síly sebeobran*y se však neřídily dohodami s EU, ale [instrukcí Fuck the EU!](#) (*ser na EU!*) asistentky Johna Kerryho pro Evropu [Victorie Nuland](#). 22. února provedly [ozbrojený puč](#), obsadily parlament, Janukoviče vyhnaly a instalovaly [novou, ostře protiruskou vládu](#). O čtyři dny později [ji uznala i EU](#).

Odmítly ji však uznat [jihovýchodní oblasti Ukrajiny](#) s vysokým podílem ruského obyvatelstva, Luhaňsk, Doněcko a Krym, a [začaly se proti ní bouřit](#). Parlament [Autonomní republiky Krym](#) vyhlásil [referendum o nezávislosti](#) a ruské jednotky [zabránilly ukrajinské armádě](#) v jeho potlačení. [Referendum 16. března](#) dopadlo dle očekávání a následujícího dne přijal krymský parlament [Deklaraci nezávislosti Krymu](#), předpokládající možnost přistoupení k Rusku. [Dohodu o přistoupení](#) obě strany podepsaly hned 18. března a o tři dny později ji ruský parlament ratifikoval.

V protiruské propagandě se zažil výraz [ruská anexe Krymu](#). Je sporný, závisí na uznání legitimnosti

krymského referenda, odporujícího ukrajinské ústavě, avšak konformního s [ústavou Krymské autonomní republiky](#). Protiruské hlasy argumentují porušením [Budapeštského memoranda](#) z roku 1994, kterým se Rusko zavázalo respektovat územní celistvost Ukrajiny. Faktem však je, že pučem 22. února byla narušena její právní a povstáním východních oblastí i územní kontinuita a tedy i státní subjektivita. Vycházíme-li ze základního demokratického postulátu, že zdrojem veškeré moci je lid, je ovšem referendum autoritou konečnou. Lze si rovněž klást otázky, ke které Ukrajině by tedy vlastně měl Krym patřit, zda k západní Kyjevské či k východní separatistické, a kolik mrtvých by si která varianta vyžádala.

Připojení k Ruské federaci nesporně zachránilo životy tisícům lidí na obou stranách, nicméně posloužilo jako důkaz *ruského expanzionismu* a jako záminka k [vyloučení Ruska ze skupiny G8](#) a uvalení [první série sankcí](#). Jejich licoměrnost vynikne srovnáním s reakcemi na reálnou vojenskou anexi [Golánských výšin](#) a [Východního Jeruzaléma](#) Izraelem.

Šéf CIA John Brennan osobně přijel novou ukrajinskou vládu [pobídnout k použití armády](#) proti separatistům a [přislíbil finanční pomoc](#). Vláda zahájila [Antiteroristickou operaci](#) – tažení armády, [neonacistických milicí](#) a [zahraničních žoldnéřů](#) proti proruskému *separatistickému* obyvatelstvu Donbasu podle plánu [přípraveného RAND Corporation](#). Záměrem bylo vyprovokovat Rusko k intervenci a vyvolat [ozbrojený konflikt mezi ním a státy EU](#). K tomu, že k němu nedošlo, přispěly tři faktory. Rusko se intervence zdrželo a *separatisty* podpořilo pouze [dobrovolníky Ruské armády](#). Separatisté se nejen ubránili, ale v srpnové ofenzívě zasadili ukrajinské armádě [citelnou porážku](#). A evropské země [neprojevíly nejmenší chuť](#), nechat se do války s Ruskem zatáhnout.

O to horlivěji se situace chopila [protiruská propaganda](#). Konzument západních médií věděl, že na východě Ukrajiny [bojují ruské jednotky](#), že Rusko [připravuje invazi](#), dodalo *separatistům* rakety [k sestřelení malajského MH17](#) a [anektovalo Krym](#). [Ruská agrese na Ukrajině ohrožuje Evropu](#) a Rusko se [bezprostředně chystá k invazi](#). Zároveň USA Ukrajinu vyzbrojují [nejmodernější technikou](#), [cvičí ukrajinskou armádu](#), [pořádají společné manévry](#) a [eskalují napětí v Černém moři](#).

Obzvláštním impulsem bylo sestřelení malajského civilního letadla MH17 s 298 osobami na palubě 17. července 2014. Aniž by prováděly jakéhokoli šetření, [ukrajinská SBU](#) i [americká administrativa](#) ho okamžitě připsaly Rusku a rozpoutaly další kolo protiruské hysterie a sankcí. Překotnost reakcí [přes námitky tajných služeb](#) lze považovat za indicii, že bylo sestřeleno za tímto účelem. Mezinárodní vyšetřovací tým pod holandským vedením [dospěl v květnu 2018 k závěru](#), že letadlo sestřelili doněští separatisté protiletadlovou raketou BUK poskytnutou ruskou armádou. Zpráva však vykazuje [řadu nesrovnalostí](#), upomínajících na zprávy o [Saddámových zbraních hromadného ničení](#). Čtenář ji může porovnat například s [dobovou analýzou serveru 21stcenturywired](#) nebo s novějším [šetřením investigativního novináře Erika Zuesse](#), dospívajícími k opačným závěrům.

Další vlnu protiruské hysterie a sankcí vyvolala srpnová ofenzíva separatistů. *Rusko má dobře přes 1000 vojáků na Ukrajině*, [alarmuje NATO](#). [Tanky, dělostřelectvo a pěchota překročily hranice z Ruska](#), přísazuje si New York Times. Jenomže 250 pozorovatelů OBSE, kteří situaci na místě monitorují, opakovaně potvrzuje, že [na Ukrajině žádné ruské jednotky ani zbraně nejsou](#). *Fake news* NATO vyvrací i [Německá](#) a [Francouzská](#) tajná služba a veteráni amerických tajných služeb [varují Angelu Merkel před protiruskou hysterií](#).

Po srpnové ofenzívě byly v září, a po neúčinnosti znovu v únoru 2015 v tak zvaném *Normanském formátu* (Francie, Německo, Rusko a Ukrajina, bez USA), sjednány [Minské dohody](#). Předpokládají okamžité příměří, stažení těžkých zbraní pod kontrolou OBSE, amnestii a výměnu zajatců, ústavní uznání zvláštního statutu Luhaňsku a Doněcka s volbou jejich poslanců do parlamentu a obnovení

ukrajinské svrchovanosti.

Z jejich neplnění a porušování příměří se v následujících letech vzájemně obviňovaly obě strany. Zprávy obou stran (v západních médiích pouze jedné) je třeba brát s velkou rezervou. Jistou indicií je zpráva [Vysokého komisaře OSN pro lidská práva](#): od počátku *antiteroristické operace* do konce roku 2021 bylo zabito přes 14 000 lidí, z toho 381 v období 2018-2021. Z nich ovšem 310 (81,4%) na území Donbasu a jen 62 (16,3%) na území kyjevské Ukrajiny.

Lze také uvážit možné cíle. U separatistů by mohlo jít o snahu rozšířit kontrolovaná území. Vzhledem k nejisté vlastní pozici, průběžnému ostřelování a přesile ukrajinské armády, [neonacistického batalionu Azov](#) a [amerických žoldnéřů](#) bych ale očekával spíše důraz na obranu než na útok.

Jinak je tomu na straně Kyjeva. Především se nejedná o suverénní stát, řídící se zájmy vlastní země, ale o de facto kolonii USA. Ty rozhodly o svržení Janukoviče prostřednictvím [ultranacionalistických a neonacistických skupin](#) a o sestavě nové neoliberální vlády. Poskytují Ukrajině [úvěry a finanční podporu](#), [financují](#), [vyzbrojují](#) a [školí ukrajinskou armádu](#), CIA [cvičí ukrajinské paramilitární skupiny](#), americká bankéřka byla [ministřiní financí v ukrajinské vládě](#). *Spojené státy pomáhají Ukrajině a jejímu lidu, abychom mohli bojovat s Ruskem tam a nemuseli s ním bojovat tady*, [shrnul to poslanec Adam Schiff](#).

Pomoc ovšem není jen jednostranná. Ukrajina má hospodářský a lidský potenciál, který by stačil k docela slušné prosperitě. Ostrůvek chudoby z ní dělá [obludná míra korupce](#), nejvyšší v Evropě, která byla jednou z příčin *oranžových revolucí* 2004 a 2013. Na tom puč 2014 nic nezměnil. Naopak, úzkým propojením s americkým establišmentem jen přibyli další [klienti, možnosti a zdroje](#) včetně [pomoci ukrajinské armádě](#) a pro ukrajinské oligarchy se otevřely [nové obzory](#).

Mezitím pokračuje budování nepřítele na všech frontách. Rusko [vězní kritické umělkyně z Pussy Riot](#), [otrávilo Alexandra Litviněnka](#), [paralyzovalo finský internet](#), [zmanipulovalo volbu Trumpa](#), [zaútočilo na německý Bundestag](#), rozšířilo [dezinformace o případu Lisa](#), nabouralo se do [mailů dánského ministerstva obrany](#), organizovalo [pokus o převrat v Černé hoře](#), ochromilo [ukrajinskou energetickou síť](#), otrávilo [Sergeje Skripala](#) a *Putinova rivala* [Alexeje Navalného](#) *novičkem*. I Česko přispělo svou troškou do mlýna aférami typu [ricinových atentátů](#) a [vrbětických výbuchů](#).

Výrazy jako *je možné, není vyloučené, pravděpodobně* jsou vypuštěny, do médií a oficiálních stanovisek proudí již jen *nesporná fakta*. Zůstává-li přesto stín pochybností, definitivně je rozptýlí [investigativní agentura Bellingcat](#). Konzumenta již ani nenapadne porovnávat *ruské zločiny* s americkými a izraelskými agresemi. Každá záminka, ať dosud nepotvrzená či již vyvrácená, se hodí k [uvalení dalších sankcí](#) – nejvýmluvnější indicii skutečných cílů *přetížít a rozkolísat Rusko* podle strategie [vypracované thing tankem Rand Corporation](#). [Kdo volá po sankcích, chce válku](#), vysvětlil v roce 2014 architekt německého znovusjednocení Willi Wimmer.

Představa poslanců z proruských oblastí v ukrajinském parlamentu zcela jistě neodpovídá ani zájmům kleptokracie, ani strategii *zajistit, aby nedošlo ke spojení Evropy s Ruskem*. Namísto *zvláštního statutu Luhaňska a Doněcka* přijímá Ukrajina v lednu 2018 [zákon o jejich reintegraci](#) prostřednictvím *opatření k zajištění státní suverenity*, rozumně vojenskou silou.

V lednu 2021 nastupuje v USA garnitura, která [režirovala již puč v roce 2014](#), Joe Biden, Antony Blinken, Victoria Nuland, a [tlačí Ukrajinu do konfliktu s Ruskem](#). Postavení Volodymyra Zelenského, zvoleného 2019 s příslibem, že ukončí válku v Donbasu, je nejisté; na rozdíl od Petro Porošenka se [Národnímu bezpečnostnímu a obrannému výboru](#) nemůže vzepřít. V únoru připravuje [plány na reintegraci Donbasu](#), v březnu vydává dekret o [deokupaci a reintegraci Krymu](#), letos v únoru [zvažuje](#)

[vývoj atomových zbraní](#). Napětí rychle eskaluje. Joe Biden vyhlašuje, že Putin [zaplatí za podvracení amerických voleb](#), označuje ho [za zabijáka](#), slibuje Zelenskému [okamžité přijetí do NATO](#) a ministr obrany příslibuje Ukrajině, jako již v roce 2008 Condoleezza Rice Gruzii, [neochvějnou pomoc](#).

Na [chystanou reintegraci](#) na jaře 2021 však Rusko opět neodpovědělo invazí, ale [okázalým soustředěním vojenských jednotek](#) podél ukrajinských hranice. Rychlá *reintegrační* ofenzíva se tak stala vojensky neproveditelná a bylo třeba tlak posílit. Varování před bezprostřední ruskou invazí, součást folklóru od roku 2014, nyní nabývají na penetrantnosti. V březnu zahajuje NATO [sérii vojenských cvičení](#) s cílem ověření průchodnosti východoevropských zemí americkou armádou. V červnu probíhá na Ukrajině pod britským velením vojenská cvičení [Kozácký palcát](#), nezakryté simulující [pozemní konflikt s Ruskem](#). V listopadu uzavírá Ukrajina s USA [Chartu strategického partnerství](#). V lednu přerušuje Biden dosavadní Obamovu a Trumpovu zdrženlivost a [dodává Ukrajině nejmodernější smrtící zbraně](#).

Rusko si začíná uvědomovat, že tentokrát jde do tuhého. V prosinci 2021 předložil Putin [seznam požadavků](#) k nové bezpečnostní struktuře v Evropě, především záruky, že Ukrajina nepřistoupí k NATO a NATO stáhne své jednotky ze střední a východní Evropy, a to [okamžitě](#). Západ naléhavost ruských požadavků ohodnotil jako [srovnatelné s mnichovským appeasementem](#), povýšeně je odmítl a pohrozil [rychlými a přísnými sankcemi](#) v případě invaze. Washington Post, New York Times, The Wall Street Journal spustily otevřenou [štvanici do války s Ruskem](#).

Počátkem roku se opakuje loňský scénář: v prosinci soustřeďuje Ukrajina [125 000 vojáků podél kontaktní linie s Donbasem](#) k jeho *reintegraci* a Rusko přes 100 000 vojáků podél ukrajinské hranice na jeho obranu. [Ruská invaze začne 16. února](#), alarmuje Biden spojence. Putin, Lavrov, ale i [Zelenský a ministr obrany Reznikov](#) to vylučují. [Uklidni se a nedělej paniku](#), vzkazuje Bidenovi Zelenský. K Bidenovu postupu má výhrady i [šéf CIA William J. Burns](#).

Také evropští spojenci zdaleka [nestojí jednotně za USA](#). [Německo a Francie](#) nevidí žádné známky přípravy invaze a trvají na diplomatickém řešení stejně jako [Itálie](#). Německo nejen odmítá dodávat Ukrajině zbraně, ale brání v tom i dalším státům NATO jako [Británie](#) nebo [Estonsko](#). Jak pro ty, kdo chtějí *zajistit, aby nedošlo ke spojení Německa a Ruska*, tak i pro americký naftařský průmysl je ovšem hadrem nejčervenějším rusko-německý [plynovod Nord Stream 2](#), od kterého Německo odmítá upustit. USA se dokonce [obrátily na Čínu](#) a poskytli jí zpravodajské informace, aby pomohla ruskou invazi odvrátit. Ta jim oznámila, že žádné přípravy invaze nevidí a poskytnuté informace promptně předala Rusku.

16. února se ohlášená invaze nekonala.

Nicméně o tři kny později Biden opět prohlásil, že [je přesvědčen, že k ní v následujících dnech dojde](#). Nikoliv na základě informací tajných služeb, ale *přesvědčení*. Budeme-li přesní, spíše *jistoty*, že k ní [Rusko nakonec donutí](#).

Co se ale v mezičase do 24. února stalo a co nakonec přimělo Putina ke kroku, který zvrátil světový řád?

Jedním důvodem bylo nepochybně dělostřelecké a raketové [ostřelování donbaských obcí](#), které od 17. února nabyly na intenzitě do té míry, že bylo nutné je [evakuovat do Ruska](#). Otevřenou hrozbou byly plány [instalace raketových systémů](#) na Ukrajině. Je dost možné, že se za Zelenského zmínkou o [změně nukleárního statutu Ukrajiny](#) skrývalo víc, než jen hypotetická úvaha. Dalším důvodem by mohla být ukrajinská [ofenzíva proti Donbasu a Krymu](#), připravovaná na 8. března. [Ukrajina takové plány popírá](#) a může to být ruská dezinformace, na druhé straně je ale konformní s loňskými zákony a dekrety o *deokupaci* a *reintegraci*. Nicméně bych si myslel, že by ruská strana byla schopná

ofenzívu odrazit a byla by to naopak Ukrajina, kdo by zaútočil první.

Další stopu nabízí [server Investment Watch Blog](#). Vychází z dubiózní prosincové [návštěvy šéfa CIA Williama J. Burnse v Číně](#) s žádostí, aby *působila na Rusko k odvrácení invaze*. Čínská odpověď byla snadno předvídatelná, stejně jako že poskytnuté *zpravodajské informace* promptně předá Rusku. To ale mohlo být vlastním cílem. Biden nabídl v prosinci Zelenskému [okamžité přijetí do NATO](#) a mezi Číně poskytnutými *zpravodajskými informacemi* mohlo být také potvrzení a něco jako datum přijetí. To pro Rusko znamenalo překročení absolutní červené linie, jak [Biden a Burns dobře věděli](#). A jednat o ruském lednovém ultimatu neutralizace Ukrajiny – *okamžitě*, nejspíše vzhledem k očekávanému datu přijetí – západ okázale odmítl. Bidenovy *pocity* byly naprosto správné.

Na zhodnocení důsledků je po třech nedělích brzy, avšak jedno lze říct již dnes: na Ukrajině umírají tisíce a trpí miliony lidí, protože západ odmítal ujistit, že Ukrajinu do NATO nepřijme. *Její přijetí nikdy nebylo na programu*, [oznámil generální tajemník NATO Jens Stoltenberg](#) v březnu. O tři týdny dříve by to zachránilo Evropu od války. Přísliby, které Ukrajině dávali, napětí, ve kterém udržovali Rusko, hrozby, budování útočných zbraní na jeho hranicích, ostřelování donbaských obcí a pravděpodobně i mylné informace, které mu podstrčili, sledovaly jediný cíl: vyvolat tuto válku, *aby se nestalo spojení Evropy s Ruskem a nevznikla jediná síla, která by mohla ohrozit USA*.

O hodnotě příslibů Zelenskému svědčí jeho panická, od reality naprosto odtržená očekávání. Požaduje [vojenskou pomoc od USA](#), [Evropské unie](#), [Izraele](#), [okamžité přijetí do EU](#), [zřízení bezletové zóny](#) anebo alespoň dodávky [vojenských letadel](#), vyčítá světovým vůdcům, že se [nezapojili do boje](#), že [NATO bezletovou zónu nezřídilo](#) a že se [bojí Ruska](#). [Bráníme se sami](#) a *nejmocnější země světa přihlíží jen zpovzdálí*.

Nerozumí, že *nejmocnější země světa* nemá zájem, že od bojování a umírání jsou tu jiní a že Ukrajina svou úlohu návnady již splnila. USA, NATO i EU Ukrajinu dále ubezpečují o [rozšířené solidaritě](#), [vyzbrojují ji](#) a hecují do boje. Zelenský [vyhlašuje všeobecnou mobilizaci](#), organizuje [Volkssturm](#), rozdává [civilistům zbraně](#), vyzývá je, aby [dělali molotovы koktejly](#) a proměňuje je v [legitimní vojenské cíle](#).

Nesporně hrdinná obrana Ukrajinců si zaslouží nejvyšší respekt. Jakkoliv je třeba brát zejména ukrajinskou válečnou propagandu (a jiné zpravodajství se v západních médiích nevyskytuje) [s velkou rezervou](#), narativ, že ruská armáda narazila na tvrdý odpor a nedokázala dosáhnout plánovaných cílů, je docela pravděpodobný. S tím, že Ukrajina bude předem prohranou válku bojovat s neústupností připomínající obranu Berlína nebo japonských ostrovů, strategové dost možná nepočítali.

Ruskou strategií nejsou americké starozákonní [šok a hrůza](#), ale nasazení [minimální síly](#) k paralyzaci ukrajinské armády. Namísto velkých bitev ruská armáda ukrajinské jednotky obkličuje a izoluje, [nedobývá silně bráněná města](#), nepoužívá bombardovací letectvo ani těžkou artilerii a pokud možno se vyhýbá [ztrátám civilního obyvatelstva](#). Neničí civilní infrastrukturu; voda, elektřina, internet, ba i dodávky ruského plynu fungují bez přerušení. Postupuje pomalu a metodicky. Nepospíchá, není nic, co by její postup mohlo zastavit. V případě eskalace je schopná [porazit i jednotky NATO](#). Výsledkem odporu může být jen nasazení více jednotek a těžších zbraní s vyšším počtem obětí na obou stranách. Což je zjevně cílem válečného štvání a horečného dozbrojování, boj proti *spojení Evropy s Ruskem* do posledního Ukrajince. *Na tvém místě bych myslel na životy svých lidí a přistoupil na ruskou nabídku*, doporučil Zelenskému [izraelský premiér Naftali Bennett](#).

Reakce na ruskou invazi se po deseti letech systematické mediální dělostřelecké přípravy daly očekávat, ale rozsah i míra nenávistnosti a licoměrnosti musela ohromit nejen Putina, ale každého strážlivého pozorovatele. Útokem na Ukrajinu se Rusko nejspíše dopustilo [válečného zločinu agrese](#),

alespoň nemůže-li prokázat, že jednalo v sebeobraně nebo v obraně spojenců. Že se agrese proti jiné zemi dnes opět považuje za válečný zločin, je ovšem třeba velice uvítat.

A dotáhnout. Ve stejném okamžiku, kdy zaútočilo Rusko na Ukrajinu, bombardovaly [USA](#) [Somálsko](#), [Saudská Arábie](#) [Jemen](#) a [Izrael](#) [Sýrii](#). Počty obětí amerických agresí od druhé světové války do konce století dosahují podle některých odhadů až [20 milionů ve 37 zemích](#). Srovnáme-li ruskou agresi na Ukrajině s americkými jen v tomto století, [afghánskou 2001](#), [jemenskou 2002](#), [iráckou 2003](#), [pákistánskou 2004](#), [somálskou 2007](#), [v Indickém oceánu 2009](#), [libyjskou 2011](#), [ugandskou 2011](#), [syřskou 2014](#), [iráckou 2014](#) a [libyjskou 2015](#), vidíme nejméně tři podstatné rozdíly. Ruská je zdůvodňována vlastní *bezpečností*, ohrožovanou sousední zemí. Americké jsou zdůvodňovány vlastními *zájmy* – či *libovůlí* – na vzdálených kontinentech. Ruská se vyhýbá ztrátám na obou stranách, americké se vyznačují nasazením maximální síly a způsobením maximálních ztrát. A zatímco ruská agrese pokud možno šetří civilisty a infrastrukturu, jsou [útoky na ně](#) pravidelnou součástí americké strategie; jen [útoky dronami](#) si vyžádaly životy tisíců civilistů, z toho mnoha dětí.

Nemluvě o izraelských agresích proti [Libanonu 2006](#), [Sýrii od 2007](#) až [dodnes](#), [Mírové flotile](#) či o masakrech Palestinců, které jsou jsou [sedmdesát let předmětem rezolucí OSN](#). Americkou rakcí jsou nikoliv sankce, ale [neomezená podpora](#).

Neúměrnost reakcí na ruskou invazi v porovnání s tuctem jiných, co do počtů mrtvých i míry způsobeného utrpení mnohem brutálnějších, vyvolává otázky o původu tak rozdílných emocionálních prožitků. Podobný rozdíl vidíme u reakcí na uprchlíky – proti těm, kdo utíkají před hladem a smrtí ze zemí rozvrácených západními invazemi, zasahují ozbrojené síly, budují se ploty, uplácejí se diktátoři, nechávají se utopit v moři, jsou drženi v táborech obehnaných ostnatým drátem. Uprchlíci z Ukrajiny jsou vítáni s otevřenou náručí doslova po milionech. Dvanáct let nepřetržité protiruské propagandy to může vysvětlit jen z části. Tou druhou je skrytý, hluboce zakořeněný rasismus. [Vždyť oni vypadají jako my!](#) *Ukrajina není místem, při vši úctě, jako Irák nebo Afghánistán, kde už desetiletí zuří konflikt... je relativně civilizovaná, relativně evropská – i já musím pečlivě volit tato slova – město, kde byste to nečekali a nedoufali, že se to stane*, komentuje zpravodaj americké CBS News.

Protiruská hysterie a nadšení pro novou válku připomínají Evropu před první světovou válkou, *Serbien muss sterbien* (*Srbsko musí zemřít*). Nepamatuji si, že by lidé byli kdy spontánně ochotni jít bojovat – snad jediné v srpnu 1968, jenže tenkrát se to nesmělo. Dnes se to smí. Cokoliv, co Rusy – a nás – poškodí, od sankcí všeho druhu, odpojení od bankovního spojení a nahrazení laciného plynu drahým až po [ruskou vodku](#), [Čajkovského](#), [hokej](#) a [kočky](#), [ruské pacienty v nemocnicích](#), [osobní účast](#) i [zavraždění Putina](#).

Závody v sankcích jsou zcela iracionální. Fantazie, jak se obyvatelstvo [pod tlakem vyvolané bída](#) vzbouří a svrhne režim, odporují všem historickým zkušenostem nejpozději od bombového teroru proti německým městům za druhé světové války. Rusko mělo od roku 2014 dost času se [na sankce připravit](#) a zakalkulovalo je. Jejich účinek je krátkodobý, ekonomika se [napasuje a přizpůsobí se](#). Avšak Západ zjevně nebere na vědomí [geopolitické posuny posledních deseti let](#), ke kterým vytěšňováním Ruska z Evropy sám vydatně přispěl. Protiváhou zemím NATO jsou dnes [Šanghajská organizace pro spolupráci](#), [Euroasijská ekonomická unie](#) a skupina [BRICS](#) (Brazílie, Rusko, Indie, Čína a Jižní Afrika). Rusko je pevně zakotvené ve všech třech. Rozhodně se nedostane do izolace, pouze střednědobě přesune své hospodářské těžiště ze Západu na Východ. Z hlediska počtů obyvatel je to naopak Západ, kdo se dostává do izolace od zbytku světa.

Dlouhodobě se finanční sankce proti Rusku naopak [obrátili proti Západu](#). Zmrazení ruských aktiv v západních bankách, jako ostatně již předtím íránských, a odpojení od bankovního systému SWIFT jsou signálem, že dolar je politická zbraň. To ovšem není slučitelné se statutem světové rezervní měny a vede [ke ztrátě důvěryhodnosti](#). Perspektivně se již rýsuje [náhrada čínským juanem](#) – Saudská

Arábie s Čínou již uzavřely [obchod na dodávky ropy v juanech](#) a [Indie hodlá následovat](#). [Ztráta monopolu světové rezervní měny](#) ovšem může být pro americkou hluboce zadluženou ekonomiku fatální.

Kontrast mezi velkohubým štváním a impotentností tváří v tvář síle i příklad Ukrajiny ponechané svému osudu nutí státy spoléhající se na americkou ochranu jako Taiwan, jižní Korea, Japonsko, Austrálie, ale i evropské k podobnému vystřízlivění, jako [Izrael](#): *USA nejsou spolehlivým partnerem*. Dlouhodobé důsledky nelze předvídat, ale role *světového vůdce* rozhodně utrpěla další ránu.

Součástí válečné propagandy je i likvidace demokracie. Ta nezačíná ruskou agresí ani covidem, ale probíhá zejména v posledním desetiletí [celosvětově](#), [v USA](#) stejně jako [v Evropě](#). Dva roky covidové pandemie znamenaly [velký skok](#) směrem k totalitním režimům a současná válečná hysterie [dokončuje zbytek](#). [Rusko není výjimkou](#). Nová [Putinova doktrína](#) formuluje ruskou politiku hodnou amerických neocons: konfrontace, obrana, omezení politických svobod.

Budoucnost Evropy, nás všech i našich dětí nevypadá dobře. A Ukrajinou to nekončí. Sotva překročili jednu červenou linii, už se chystají na další [v Gruzii](#), [Finsku a Švédsku](#).

AUTOR: George Friedman

ZDROJE: [1](#) / [2](#) / [3](#)

Zpracoval Přemysl Janýr